

FIȘA DISCIPLINEI

Politici demografice și migrații internaționale în secolele XIX-XXI

Anul universitar 2025/2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	UBB – Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3. Departamentul	Istorie modernă, arhivistică și etnologie
1.4. Domeniul de studii	Istorie și studii culturale
1.5. Ciclu de studii	Master
1.6. Programul de studii / Calificarea	Istoria și antropologia epocii moderne
1.7. Forma de învățământ	IF

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		<i>Politici demografice și migrații internaționale în secolele XIX-XXI</i>				Codul disciplinei	HMR1241
2.2. Titularul activităților de curs			Prof. Univ. Dr. Ioan BOLOVAN				
2.3. Titularul activităților de seminar			Prof. Univ. Dr. Ioan BOLOVAN				
2.4. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					
Tutoriat (consiliere profesională)					
Examinări					
Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					
3.8. Total ore pe semestru					
3.9. Numărul de credite					6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Înscrierea la cursul de față este condiționată de parcurgerea unor cursuri și discipline din sfera socio-umană (studii la nivel licență sau masterat în domeniile istorie, relații internaționale și studii europene, sociologie și asistență socială, teologie, etnologie, filosofie, economie, comunicare și relații publice, jurnalism etc.).
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	

6. Competențele specifice acumulate¹

Competențe profesionale/esențiale	• Abilitatea de a valorifica informațiile statistico-demografice din diverse surse istorice • Analiza și compararea politicilor demografice și a mobilității populației • Analiza și compararea tezelor, teoriilor demografice
Competențe transversale	1. Înțelegerea mecanismelor care influențează migrația populației din trecut și mai ales în prezent 2. Înțelegerea rolului ca individ în cadrul unei comunități 3. Participarea activă la sensibilizarea semenilor față de problemele demografice actuale și viitoare (scăderea fertilității, îmbătrânirea demografică etc.)

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul urmărește introducerea studenților de la master în problematica politicilor de populație și migrațiilor internaționale din epocile modernă și contemporană. Cursul reconstituie modul în care statul modern și cel contemporan au elaborat instituții și mecanisme pentru dirijarea mobilității, evoluției și compoziției populației. Sunt expuse comparativ politicile demografice eminate de statele totalitare dar și de cele democratice, fiind prezentate atât măsurile pozitive cât și cele negative care au vizat regimul și comportamentul demografic din secolele XIX-XX.
7.2 Obiectivele specifice	• Familiarizarea cu bibliografia specifică domeniului • Analiza critică a surselor statistice • Elaborarea unor studii și articole sintetice pe baza bibliografiei și a recensămintelor.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Politicile de populație. Probleme și noțiuni introductive	Prelegerea intensificată, Problematizarea	
2. Evoluția politicilor demografice din antichitate până în epoca modernă	Prelegerea intensificată, Problematizarea	
3-4 Politici și atitudini demografice în “secolul naționalităților”	Prelegerea intensificată, Problematizarea	
5. Factorii care au influențat de-a lungul istoriei migrația populației.	Prelegerea intensificată, Problematizarea	
6-7. Politicile demografice ale statelor democratice în perioada interbelică	Prelegerea intensificată, Problematizarea	
8. Teoriile recente privind migrația	Prelegerea intensificată, Problematizarea	

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

9-10. Politica demografică a regimurilor comuniste în a doua jumătate a secolului XX	Prelegerea intensificată, Problematicizarea	
11-12. Între democrație și intervenție: politici demografice în țările din afara sistemului comunist	Prelegerea intensificată, Problematicizarea	
13-14. Tendințe recente în evoluția migrației mondiale	Prelegerea intensificată, Problematicizarea	
Bibliografie 1. <i>Istoria ideilor politice</i>, sub red. Evelyn Pisier, Timișoara, 2000 2. <i>Histoire des populations de l'Europe</i>, tome II-III, sous la direction de Jean-Pierre Bardet et Jacques Dupaquier, Paris, Fayard, 1999 3. William H. McNeill, <i>Population and Politics since 1750</i>, Charlottesville and London, 1990 4. Ion Mihăilescu, "Politici în domeniul populației și familiei", în vol. <i>Politici sociale în România în context european</i>, coord. Elena Zamfir, Cătălin Zamfir, București, 1998 5. Ioan Bolovan, "Aspecte privind relația politică-demografie în timpul regimului comunist din România", în <i>Arhiva Someșană</i>, seria a III-a, 2004, p. 285-294 6. Ioan Bolovan, Sorina Paula Bolovan "Inițiative românești privind problema schimbului de populație în primii ani ai celui de al doilea război mondial", în vol. <i>România și relațiile internaționale în secolul XX</i>, îngrijit de Liviu Țîrău și Virgiliu Țîrău, Ed. Clusium, Cluj-Napoca, 2000, p. 90-116 7. M. R. Marras, <i>The Unwanted. European Refugees in the Twentieth Century</i>, New York- Oxford, 1985 8. M. S. Quine, <i>Population Politics in Twentieth Century Europe. Fascist Dictatorships and Liberal Democracies</i>, London and New York, 1996 9. A. Bell-Fialkoff, <i>Ethnic Cleansing</i>, New York, 1996 10. N. M. Naimark, <i>Ethnic Cleansing in Twentieth Century Europe</i>, Washington, 1998 11. D. Gherasim, <i>Schimbul de populație între state</i>, București, 1943 12. S. Selian, <i>Istoria unui genocid ignorat</i>, București, 1994 13. Raul Hilberg, <i>Exterminarea evreilor din Europa</i>, vol. I-II, București, 1997 14. Ruxandra Cesereanu, <i>Panopticum. Tortura politică în secolul XX</i>, Iași, 2001 15. Gail Kligman, <i>Politica duplicității. Controlul reproducerii în România în timpul lui Ceaușescu</i>, București, 2000 16. Maria Bucur, <i>Eugenie și modernizare în România interbelică</i>, Iași, 2005 17. C. Strikwerda, "Tides of Migration, Currents of History", în <i>International Review of Social History</i>, 44, 1999, p. 367-394 18. Traian Rotariu, Luminița Dumănescu, Mihaela Hărăguș, <i>Demografia României în perioada postbelică (1948-2015)</i>, Editura Polirom, Iași, 2017 19. David Held, Anthony McGrew, David Goldblatt, Jonathan Perraton, <i>Transformări globale. Politică, economie și cultură</i>, Iași, Ed. Polirom, 2004 20. M. S. Quine, Marius Turda, <i>Istorie și rasism</i>, Iași, 2019 21. Marius Turda, <i>Eugenism și modernitate. Națiune, rasă și biopolitică în Europa (1870-1950)</i>, Iași, 2014 22. Ghebre, Georgeta, <i>Regimul social-politic și viața privată. Familia și politica familială în România</i>, București, Ed. Universității din București, 2000, 192 p.		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1-2. Măsuri incitative, limitative, regulative; teoria recompenselor și pedepselor	Dezbaterea, Brainstorming	
3-4. Extindere, expansiune și control demografic; „explozia albă”	Dezbaterea, Brainstorming	

5. Darwinism social, eugenie, modernizarea comportamentului demografic	Dezbateră, Brainstorming	
6-7. Intervenționism și planificare demografică, controlul reproducerii; represiune	Dezbateră, Brainstorming	
8-10. State multinaționale și omogenizare etnică; „imperialism demografic	Dezbateră, Brainstorming	
11-14. Genocid, holocaust. Transferul și schimbul de populație, deportările și expulzările în masă ; Politici comunitare, politici imigraționiste	Dezbateră, Brainstorming	
Bibliografie Aceeași ca la curs.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este coroborat cu așteptarea celor ce au în gestiune problemele demografice actuale, ale beneficiarilor educației pentru eficientizarea învățării active

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Examen parțial	Scris	25%
	Examen final	Scris sau/și oral	25%
10.5 Seminar/laborator	Participare la dezbateri	Oral	25%
	Redactare referat de semestru	Scris	25%
10.6 Standard minim de performanță			
•			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă						
							

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică."

--	--	--	--	--	--	--	--	--

Data completării:

...

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament:

...

Semnătura directorului de departament

.....